

เอกสารประกอบการบรรยายครั้ง ๔ - ๕

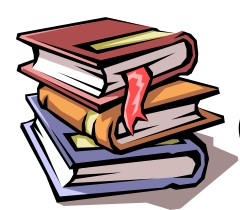
วิชายืม คำประกัน จำนอง จำน่า

สมัยที่ ๗๐ ปี ๒๕๖๐

โดย วิวัฒน์ ว่องวิวัฒน์ไวยยะ

อ้างอิงจากคำบรรยายเนติฯ ภาคกลางวันของท่านอาจารย์ปัญญา ถนอมรอด
วันบรรยาย

- วันจันทร์ที่ ๒๖ มิ.ย. ๖๐ (ครั้ง ๖)
- วันจันทร์ที่ ๑๗ ก.ค. ๖๐ (ครั้ง ๗ - ๘)
- วันจันทร์ที่ ๓๑ ก.ค. ๖๐ (ครั้ง ๙)
- วันเสาร์ที่ ๕ ส.ค. ๖๐ (ครั้ง ๑๐)(๑๔.๓๐ น.)
- วันจันทร์ที่ ๒๑ ส.ค. ๖๐ (ครั้ง ๑๑ - ๑๒)
- วันจันทร์ที่ ๔ ก.ย. ๖๐ (ครั้ง ๑๓ - ๑๔)

๔ กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

๑) ลักษณะสัญญากู้ยืมเงิน

๒) หลักฐานการกู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓)

๓) กรณีเกี่ยวกับจำนวนเงิน

๔) ดอกเบี้ย (ม.๖๕๔-๕+พ.ร.บ.ห้ามฯ)

๕) การนำสืบการใช้เงิน

๖) กรณี ม.๖๕๖

๕) การนำสื่บการใช้เงินตาม ม.๖๕๓ ว.๒

(๑) กู้ ๑ บาท แต่มีหลักฐานการกู้ อยู่ในบังคับ ม.๖๕๓ ว.๒ แล้ว (ฎ.๔๖๗/๑๕)

(๒) ม.๖๕๓ว.๒ หมายถึงการนำสื่บถึงการชำระด้วยเงิน (ฎ.๑๖๑๘/๒๕, ๑๘๗๒/๓๑)

- ถ้า จน. ยอมรับการชำระหนี้เป็นอย่างอื่นตาม ม.๓๒๑ ว.๑ แม้ไม่มีหลักฐานฯ ไม่มีเวนคืนฯ

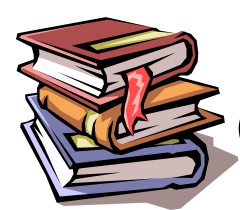
ไม่มีทางเพิกถอนฯ ก็นำสื่บได้ เช่น ตีทรัพย์ใช้หนี้, โอนเงินทางธนาญติ, โอนเงินเข้าบัญชี,

มอบให้ไปรับเงินบำนาญ, มอบสมุดคู่ฝากพร้อมใบถอนหรือบัตรATM, จ่ายเช็ค

(ฎ.๕๗๓๘/๕๗, ๕๕๕๐/๔๐, ๑๐๒๒๗/๕๑, ๑๔๕๒/๑๑, ๕๖๘๕/๓๗, ๖๘๒๓/๕๑, ๖๖๑๔/๓๘)

(๓) ม.๖๕๓ว.๒ หมายถึงการนำสื่บถึงการชำระต้นเงินเท่านั้นไม่รวมถึงการชำระดอกเบี้ย

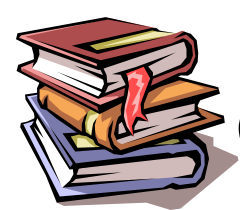
(ฎ.๑๓๓๒/๓๑, ๔๗๕๕/๓๖)

๔ กุญแจเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๕๗๔/๒๒ ผู้จัดการมรดกของ ช. พ้องให้จำเลยชำระหนี้ตามสัญญาที่จำเลยยืมเงิน ช. จำเลยให้การว่า ช. บังคับให้จำเลยขายรถยนต์ได้เงิน ๖๐,๐๐๐ บาท และเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท ช. ได้รับเป็นการชำระหนี้เงินกู้ทั้งหมด ดังนี้ คำให้การดังกล่าวมีความหมายว่า ช. ได้รับชำระหนี้ด้วยเงินซึ่งได้จากการขายรถยนต์ หาใช่ได้รับชำระหนี้ด้วยรถยนต์ไม่ จึงไม่มีประเด็นว่า ช. ได้รับชำระหนี้ด้วยทรัพย์สินอื่นหรือไม่ เมื่อจำเลยไม่มีใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐานการใช้จ่ายเงิน และยังมีได้เวนคืนหนังสือสัญญาเงิน จำเลยจึงไม่มีสิทธินำพยานมาสืบตามข้อกล่าวอ้าง

ฎ.๓๖/๕๕ เอกสารระบุว่า เรียน ส. ตามที่ข้าพเจ้าได้กู้เงินไปจากท่านเมื่อวันที่ ๑๕ มิ.ย.๒๕๓๖ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐๐ บาท โดยนำโฉนดที่ดิน ๗ ฉบับ มามอบไว้เป็นประกัน โดยสัญญาลงวันที่ ๑๕ มิ.ย.๒๕๓๖ นั้น มีผู้จะซื้อที่ดินตามโฉนดที่ดินดังกล่าว แต่ผู้จะซื้อขอคืนฉบับโฉนดที่ดินก่อนเพื่อให้แน่ใจว่าที่ดินเป็นของข้าพเจ้า ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอรับโฉนดที่ดินเพื่อนำไปให้ผู้จะซื้อดู โดยข้าพเจ้าจะนำมาคืนท่านภายใน ๗ วัน เพื่อเป็นหลักฐานข้าพเจ้าจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญพร้อมทั้งได้รับโฉนดที่ดินไปครบถ้วนแล้ว จำเลยลงลายมือชื่อทำยเอกสารฉบับนี้ ดังนี้ เอกสารดังกล่าวจึงเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืม (จำเลยไม่มีหลักฐานฯไม่มีเวนคืนฯไม่มีแทงเพิกถอนฯ นำสืบการใช้เงินไม่ได้)

๔ กุญแจเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๔๗๕๕/๓๖ ป.พ.พ. ม.๖๕๓ว.๒ หมายถึงการนำสืบถึงการชำระต้นเงิน

เท่านั้นไม่รวมถึงการชำระดอกเบี้ยด้วย จำเลยจึงมีสิทธินำพยานบุคคล

มาสืบถึงจำนวนดอกเบี้ยที่ชำระไปได้ ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.ม.๕๔(๖)

เมื่อปรากฏว่าจำนวนดอกเบี้ยที่จำเลยชำระให้โจทก์ไปแล้ว มีจำนวนสูง

กว่าจำนวนดอกเบี้ยที่โจทก์มีสิทธิจะได้ตามสัญญาคู่และสัญญาจำนอง

จึงต้องนำส่วนที่เกินไปชำระต้นเงินตาม ป.พ.พ. ม.๓๒๕ ว.๑ และเป็น

หน้าที่โจทก์ที่จะต้องคิดยอดเงินมาให้ถูกต้อง เมื่อโจทก์คิดยอดหนี้มาไม่

ถูกต้อง ชอบที่จะยกฟ้องแต่ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นฟ้องใหม่ภายในอายุความ

๕) การนำสืบการใช้เงินตาม ม.๖๕๓ ว.๒

(๔) จะนำสืบการใช้เงินได้ต่อเมื่อมีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๔.๑) มีหลักฐานระบุว่า “รับเงิน...บาท ลงชื่อผู้ให้กู้” โดยไม่ต้อง
ระบุว่าใช้หนี้เงินกู้ก็นำสืบได้ (ฎ.๕๓๑/๐๕,๓๓๓๘/๓๒,๒๒๖๓๑/๕๕)

(๔.๒) เวนคืนต้นฉบับ ส.ญ.หรือหลักฐานการกู้ (คืนสำเนาหลักฐาน
การกู้ หรือโฉนดที่วางประกันไม่ใช่ (ฎ.๑๒๕๐/๑๘,๒๖๕๓/๓๔))

(๔.๓) ชี้ค้ำหรือบันทึกว่า เพิกถอน หรือแก้ไขตัวเลข

- ถ้าไม่มีอย่างใดอย่างหนึ่ง จะนำสืบการใช้เงินไม่ได้ (ฎ.๓๖/๕๕)

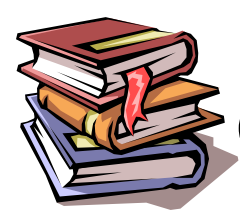
- นำสืบว่า จน.ไม่คืนเพราะอ้าง ส.ญ.หาย ไม่ได้ (ฎ.๖๒๓๐/๓๘)

- นำสืบว่าปลวกกัดทำลายใบรับเงินที่ลงชื่อผู้ให้กู้ได้ (ฎ.๘๑๖/๑๘)

๖) กรณี ม.๖๕๖

(๑) ม.๖๕๖ ว.๑ เช่น ส.ญ.กู้ระบู่ ๑ ด้าน ส่งมอบรถแทนเงินกู้ ถ้าราคาตามราคาตลาดขณะนั้น ๖ แสน ถือว่ากู้กัน ๖ แสน (ถ้า คู่ ส.ญ.ตกลงว่าราคา ๑ ด้านทั้งที่ราคา ๖ แสนเป็น โฆษณาเฉพาะข้อตกลงนี้ตาม ม.๖๕๖ ว.๓) (ฎ.๑๓๗/๗๖)

(๒) ม.๖๕๖ ว.๒ เช่น ส.ญ.กู้ระบู่ ๑ ด้าน ตกลงใช้รถชำระหนี้ (ถ้าตกลงกันโดยไม่คำนึงถึงราคา เช่น รถมีราคาตลาดขณะ ส่งมอบสูงกว่าหนี้) ถือว่าฝ่าฝืน ม.๖๕๖ว.๒ แต่เป็นโฆษณาเฉพาะ ข้อตกลงนี้ตาม ม.๖๕๖ ว.๓ ผู้กู้เรียกรถคืนได้และผู้ให้กู้ก็มี สิทธิเรียกเงินกู้ ๑ ด้าน (ฎ.๒๖๗/๒๔) แต่ถ้าขณะโอนรถที่ใช้ หนี้ รถมีราคาตลาดเท่ากับหนี้ ไม่โฆษณา (เทียบ ฎ.๔๑๔๔/๓๒) (ฎ.๒๐๔๓/๕๗, ๑๗๐๘๘/๕๕ แม้จะเป็นข้อตกลงระหว่าง บุคคลภายนอกกับผู้ให้กู้ยืมก็เป็นโฆษณาเช่นเดียวกัน (พช๕๘)) - ถ้า จน.ยอมรับชำระหนี้ด้วยรถ ตาม ม.๓๒๑ ว.๑ หนี้ระงับ แล้ว จน. จะมาฟ้องเรียกเงินกู้อีกไม่ได้ (เทียบ ฎ.๑๔๗๕/๐๐)

๔ กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๒๖๓/๒๔ ผู้ตายกู้ยืมเงินผู้ร้องไปโดยทำสัญญากับผู้ร้องว่า ถ้าชำระหนี้ไม่ได้จะโอนที่ดินทั้งหมดให้แก่ผู้ร้องเป็นการชำระหนี้แทน เป็นการตกลงให้อาทรัพย์สินชำระหนี้แทนเงินกู้ยืม โดยมีได้ค้ำจนถึงราคาทรัพย์สินในเวลาและสถานที่ส่งมอบ

ฝ่าฝืน ม.๖๕๖ ว.๒ ตกเป็นโมฆะตาม ว.๓ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิ
บังคับให้มีการโอนที่ดินมรดกเป็นการชำระหนี้แก่ผู้ร้องคงมี
แต่สิทธิขอให้บังคับชำระหนี้อันเป็นสิทธิของเจ้าหนี้โดยทั่วไป

ฎ.๑๓๖๗๘/๕๘ ตาม ม. ๓๒๑ ๖.๑ และ ม.๖๕๖
๖.๒ และ ๖.๓ การยินยอมรับเอาสิ่งของหรือ
ทรัพย์สินอย่างอื่นเป็นการชำระหนี้แทนเงินที่
กู้ยืมจึงเป็นสิทธิของผู้ให้กู้ยืมฝ่ายเดียวที่จะยิน
ยอมหรือไม่ก็ได้ ส.ญ.กู้ยืมเงิน ข้อ ๖ ที่มีข้อความ
ว่า “คู่ ส.ญ.ตกลงกันว่า ผู้กู้จะชำระหนี้อย่างอื่น
แทนการชำระเงินไม่ได้เป็นอันขาด” มิได้ฝ่าฝืน
บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด จึงหาเป็นโมฆะไม่
(บทบรรณาธิการ เล่ม ๑๔ ปี ๕๘)

สถิติเนติ รวม ๔๘ สมัย คำๆออก ๑๗ ครั้ง

- คำๆ ๖ ครั้ง ม.๖๘๒,๖๘๕,๖๘๐,๖๘๒,๖๘๓,๖๘๗,๖๘๘,๗๐๐
- คำๆ+ยม ๔ ครั้ง ม.๖๘๐,๖๘๑,๖๘๔,๗๐๐,๖๘๖(ใหม่)
- คำๆ+จำนอง ๕ ครั้ง ม.๖๘๑,๖๘๔,๖๘๗,๖๘๘,๖๘๘,๗๐๐,๗๐๑
- คำๆ+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๘๒,๖๘๗,๗๐๐
- คำๆ+ยม+จำนอง+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๘๖,๖๘๗,

คำำำ

๑. บททัวไป (อะไรและเพียงใจ)(ม.๖๘๐ - ๖๘๕/๑)
๒. สิทธิของเจ้าหน้ (เรียกผู้คำำำชำระหน้)(ม.๖๘๖)
๓. สิทธิและโทษของ ผู้คำำำ (ม.๖๘๗ - ๖๙๖)
๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก)(ม.๖๙๗ - ๗๐๑)

คำำำ

๑. บทท่ำไป (๑ะไรและเพียงใจ)

- ๑) คำำ คือ ๑ะไรและเพียงใจ (ม.๖๘๐ – ๖๘๑/๑, ๖๘๓ – ๖๘๔, ๖๘๕/๑)
- ๒) ผู้รับเรื่อน, ผู้คำำ หลายคน (ม.๖๘๒)
- ๓) ถูกหน้รับผิดส่วนที่เหนือ (ม.๖๘๕)

คำฯ

๑) คำฯ คืออะไรและเพียงใด

(๑) ลักษณะ ส.ญ. (คนนอก + มีหนี้ประธาน + ผูกพันต่อ จน.)(ม.๖๘๐ วรร.๑)

(๒) หลักฐานการฟ้อง (ม.๖๘๐ วรร.๒ ไม่ใช่แบบ)

(๓) เฉพาะเพื่อหนีอันสมบูรณ์ (ม.๖๘๑ วรร.๑, วรร.๔)

(๔) ต้องระบุหนีหรือ ส.ญ.ที่คำฯ ไว้โดยชัดแจ้ง (ม.๖๘๐ วรร.๓)

(๕) คำฯ หนีในอนาคตหรือหนีมีเงื่อนไขต้องระบุ วัตถุประสงค์การก่อหนี + ลักษณะของมูลหนี+จำนวนเงินสูงสุดที่คำฯ+เวลาในการก่อหนีที่จะคำฯ เว้นแต่คำฯ เพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราวไม่ระบุเวลาได้ (ม.๖๘๑ วรร.๒)

(๖) ถ้าคำฯ ไม่จำกัดยอมคุ้มดอกเบี้ย ค่าสินไหมฯค่าภาระติดพันฯ(ม.๖๘๓)

(๗) ผู้คำฯ ย่อมรับผิดชอบเพื่อค่าฤชาธรรมเนียมความ (ม.๖๘๔)

(๘) ข้อตกลงที่เป็นโมฆะ (ม.๖๘๑/๑, ๖๘๕/๑)

(๑) ลักษณะ ส.ญ.(คนนอก+มีหนี้ประธาน+ผูกพันต่อ จน.)

- ต้องประกันด้วยบุคคลภายนอก (นิติบุคคลก็ได้)

(ฎ.๒๒๒๓/๓๕ มอบเฉพาะสิทธิการรับฝากเงินให้แก่ธนาคาร
ผู้ให้กู้เงิน เพื่อประกันหนี้ ไม่ใช่ค้ำประกัน(ฎ.๑๓๔๓๕/๕๖))

- ต้องมีหนี้ประธาน (หนี้สัญญาหรือหนี้ละเมิดก็ได้)

ระหว่าง จน. กับ ลน. ส่วนค้ำฯ เป็นหนี้อุปกรณ์ระหว่าง จน.
กับ ผู้ค้ำฯ (ฎ.๓๗๘๑/๓๓, ๔๖๘๔/๓๖, ๗๐๒๘/๓๕)

- ต้องผูกพันต่อ จน. (ถ้าทำ ส.ญ.ต่อ ผู้ค้ำประกันว่าให้ไต่เบียด
ได้ในความเสียหายที่ ลน.ได้ก่อให้เกิดแก่ผู้ค้ำฯ ไม่ใช่ค้ำฯ แต่
เป็น ส.ญ.ชนิดหนึ่งบังคับได้และอาจมีการค้ำฯ หรือจำนอง
ประกัน ส.ญ.ชนิดนั้นได้ (ฎ.๒๔๓/๒๒, ๑๓๘๗๕/๕๗)

- ลน.ไม่ต้องยินยอม (ฎ.๗๖๒/๑๕ เนติ ๔๕)

ฎ.๘๓๘๕/๕๗ ผู้ร้องเป็นผู้ค้ำฯ ในศาลในการที่จำเลย
ได้รับอนุญาตให้ทุเลาการบังคับคดีตามจำนวนเงินที่
ระบุในคำพิพากษาแทนจำเลยตามข้อความที่ระบุใน
หนังสือ ส.ญ.ค้ำฯ ที่ทำไว้ต่อศาล มิได้ทำ ส.ญ.ค้ำฯ กับ
จน.ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างบุคคล จึงไม่อาจนำบท
บัญญัติแห่ง ป.พ.พ.บรรพ๓ ลักษณะ ๑๑ มาตรา ๖๘๘
และ ๖๘๐ เรื่องค้ำประกัน มาใช้บังคับ (ฎ.๗๐๒๘/๓๘)
ฎ.๑๔๕๘๒/๕๘ เมื่อจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ชั้นต้น
ไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซื้อต่อโจทก์ จำเลยที่ ๒
และที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำฯจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ด้วย

ฎ.๑๒๖๘/๕๕ คำประกันเป็นสัญญาที่ผู้คำประกันยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ผู้คำประกันหาได้มีหนี้ที่จะต้องปฏิบัติ ต่อเจ้าหนี้โดยอาศัยความสามารถหรือคุณสมบัติบางอย่างซึ่งต้องกระทำเป็นการเฉพาะตัวไม่ ผู้คำประกันมีความผูกพันต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ในเมื่อ ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้อันเป็นความผูกพันในทางทรัพย์สินเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เมื่อ พ. ทำสัญญาคำประกันการชำระหนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นหนี้อันสมบูรณ์ ตาม ม.๖๘๑ ว.๑ แม้ขณะที่ พ. ถึงแก่ความตาย จำเลยที่ ๑ ผู้กู้ยังไม่ผิดสัญญา หรือผิดนัดก็ตาม สัญญาคำประกันก็หาได้ระงับไปเพราะความตายของ พ. ไม่ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ ตามสัญญาคำประกันที่ พ. ทำกับโจทก์จึง เป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทตาม ม.๑๕๕๕ ว.๑, ๑๖๐๐ (ฎ.๒๕๑๐/๕๕)

(๒) หลักฐานการฟ้อง (ม.๖๘๐ วรร.๒ ไม่ใช่แบบ)

- ตกลงด้วยวาจาสมบูรณ์แต่ฟ้องไม่ได้
- ไม่จำเป็นต้องลงลายมือชื่อเจ้าหนี้(ฎ.๕๒๘๓/๓๑(เนติ ๔๕),๑๒๗๔-๕/๔๔)
- จดหมาย,เอกสาร ๒ ฉบับประกอบกันได้ (ฎ.๗๑๐๓/๓๕, ๓๘๔๗/๔๑)
- ระวังกรณีลายพิมพ์นิ้วมือ ม.๕ วรร.๒ (เนติ ๔๑)
- คืบ ส.ญ.ค้ำฯ โดยยังมีหนี้อยู่ ส.ญ.ค้ำฯ ยังผูกพัน (ฎ.๑๘๑๖/๕๖)
- ฎ.๕๔๒/๑๓ หนังสือขอผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้มีข้อความในตอนท้ายว่า “ข้าพเจ้า (ระบุชื่อ) ขอรับรองการชำระเงินของ ช. (ลูกหนี้) ตามข้อความข้างต้นทุกประการ” แล้วลงชื่อกำกับไว้ในช่อง “ผู้รับรอง” ทำข้อความดังกล่าว ไม่ถือว่าเป็น ส.ญ.ค้ำประกัน เพราะไม่มีข้อความที่จะให้ความหมายไปได้ว่าเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้แล้วตนจะยอมชำระแทน
- ฎ.๔๑๔/๘๑ ส.ญ.มีข้อความว่าถ้าที่ดินราคาไม่พอกับต้นเงินที่รับจำนองไว้ จำเลยที่ ๓ บุคคลภายนอกยอมใช้จนครบ ถือเป็นสัญญาค้ำประกัน

ฎ.๓๑๒๑/๓๕ ส.ญ.ประนีประนอมยอมความระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีจำเลยที่ ๒
ลงชื่อไว้สองแห่งคือในช่อกหน้าคำว่า พยาน และหน้าคำว่าผู้คำประกัน แสดงว่าจำเลย
ที่ ๒ มีเจตนาลงชื่อทั้งในฐานะเป็นพยานและในฐานะเป็นผู้คำประกันนี้ของจำเลยที่ ๑
ที่มีต่อโจทก์ตาม ส.ญ.ประนีประนอมยอมความ โดยแสดงฐานะด้วยคำว่าผู้คำประกันต่อ
จากลายมือชื่อจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นผู้คำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑
ฎ.๘๓๕๖/๔๐ จำเลยที่ ๒ ได้ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในกระดาษแผ่นเดียวกันแต่อยู่คน
ละหน้าต่อจากหนังสือสัญญากู้เงินที่เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ
ผู้ยืมคือจำเลยที่ ๑ เป็นสำคัญ ข้อความดังกล่าวอ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจำเลยที่ ๒ เป็น
ผู้คำประกันกู้ยืมเงินของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นหลักฐานแห่งการคำประกันตาม ม.๖๘๐ ว.๒
โจทก์ฟ้องร้องบังคับคดีได้

ฎ.๕๑๘๕/๔๐ จำนวนที่ ๑ ที่ ๒ ลงลายมือชื่อไว้โดยเอกสารสัญญาคู่พิพาทยังไม่มีกรอก
ข้อความและจำนวนที่ ๑ ที่ ๒ ขอกู้ยืมจากโจทก์เป็นจำนวนเงินเพียง ๒๐๐,๐๐๐ บาท แต่
ปรากฏว่าสัญญาคู่ดังกล่าวกลับมีการกรอกข้อความว่าจำนวนที่ ๑ ที่ ๒ กู้ยืมเงินจากโจทก์
เป็นจำนวน ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นการกรอกข้อความลงในสัญญาคู่ซึ่งจำนวนที่ ๑
ที่ ๒ เพียงแต่ลงลายมือชื่อไว้ผิดไปจากความจริงโดยจำนวนทั้งสองมิได้รู้เห็นยินยอม
ด้วย สัญญาคู่พิพาทจึงเป็นเอกสารปลอมและสัญญาค้ำประกันที่จำนวนที่ ๓ ที่ ๔ ลง
ลายมือชื่อไว้แล้วมีการกรอกข้อความว่าเป็นการค้ำประกันนี้จำนวนเงิน
๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผิดไปจากความจริงโดยจำนวนที่ ๓ ที่ ๔ มิได้รู้เห็นยินยอม
ด้วย จึงเป็นเอกสารปลอมเช่นกัน ถือได้ว่าการกู้ยืมเงินและการค้ำประกัน คดีนี้ไม่มี
หลักฐานเป็นหนังสือ โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องบังคับตามสัญญาคู่และสัญญาค้ำประกันดังกล่าว

(๓) เฉพาะเพื่อหนี้อันสมบูรณ์ (ม.๖๘๑ วรร.๑, วรร.๔)

- หนี้เงินกู้ที่ไม่ส่งมอบเงินกู้ ไม่สมบูรณ์(ฎ.๓๘๕๕/๕๘,๔๗๒๘/๔๗)

แต่ถ้าได้ส่งมอบเงินกู้ภายหลัง ส.ญ คำฯ ใช้บังคับได้(ฎ.๑๐๔๑๘/๕๗)

(หนี้เงินกู้ที่ส่งเงินแต่ไม่มีหลักฐาน ถือว่าสมบูรณ์ แต่ผู้คำฯ ยก

ข้อต่อสู้ได้ตาม ม.๖๘๔ ส่วนผู้จำนองต้องรับผิดชอบ (เนติ ๔๗+๔๘)

- หนี้ประกันที่มิชอบตาม ม.๑๕๐ ไม่สมบูรณ์ (ฎ.๕๐๕๑/๓๘)

- หนี้ประกันที่มิชอบตาม ม.๑๕๒ ไม่สมบูรณ์ (ฎ.๑๘๐๐/๑๑)

- หนี้ละเมิดไม่มีปัญหาเรื่องความสมบูรณ์ แต่มีปัญหาเรื่องขอบเขต

- วรร.๔ ขณะทำ ส.ญ.ผู้คำฯรู้ว่า ลน.สำคัญผิดในคุณสมบัติหรือไร้ความ

สามารถ เมื่อบอกล้างแล้วผู้คำฯยังต้องรับผิดชอบ(ไม่รวม ม.๑๕๘,๑๖๔)

- ม.๓๐๓ นำ ม.๖๘๑ ใช้กับจำนองด้วยโดยอนุโลม

ฎ.๑๐๔๑๕/๕๗ ตาม ม.๖๘๑ กฎหมายเพียงแต่กำหนดเงื่อนไข
ว่า การค้าฯ จะมีได้ก็ต่อเมื่อเป็นการค้าฯ หนีอันสมบูรณ์เท่านั้น
แต่หาได้มีบทมาตราใดบัญญัติว่า ขณะทำ ส.ญ.ค้าฯ หนีที่ค้าฯ
นั้นต้องเป็นหนีอันสมบูรณ์อยู่แล้วไม่ ดังนั้น แม้ขณะที่โจทก์กับ
จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ทำ ส.ญ.ค้าฯ หนีเงินกู้ของจำเลยที่ ๑ ส.ญ.
กู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ยังไม่บริบูรณ์เนื่องจากโจทก์ยัง
ไม่ได้ส่งมอบเงินที่กู้ยืมให้แก่จำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่เมื่อจำเลยที่ ๒
และที่ ๓ ยอมรับว่า ภายหลังต่อมาโจทก์ได้ส่งมอบเงินที่กู้ยืม
ตาม ส.ญ.กู้เงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ครบแล้ว หนีตาม ส.ญ.กู้เงินจึง
เป็นหนีที่สมบูรณ์ที่อาจทำ ส.ญ.ค้าฯ ได้แล้วตาม ม.๖๕๐ ว.๒

(ฎ.๑๕๗๕/๕๒)

ฎ.๑๕๗๘/๕๒ แม้การจดทะเบียนจำนองและจดทะเบียนขึ้นเงินจำนองเป็น
ประกันหนึ่งจะทำขึ้นก่อนเวลาที่โจทก์จะส่งมอบเงินกู้ทั้ง ๒ จำนวนแก่จำเลย
ที่ ๑ ก็ตาม แต่ ม.๗๐๗ บัญญัติว่า “บทบัญญัติมาตรา ๖๘๑ ว่าด้วยค้ำประกัน
นั้นท่านให้ใช้ได้ในการจำนองอนุโลมตามควร” กล่าวโดยเฉพาะ ตามนัย
ม.๖๘๑ ที่ว่าหนี้ที่อาจเกิดขึ้นโดยสมบูรณ์ในอนาคตย่อมทำสัญญาค้ำประกัน
ได้ ดังนั้น เมื่อต่อมาโจทก์มอบเงินกู้ทั้ง ๒ จำนวนแก่จำเลยที่ ๑ หลังจากทำ
ส.ญ.จำนองกันดังกล่าวหนี้เงินกู้ในส่วนนั้นก็สมบูรณ์ การจำนองเป็นประกัน
การชำระหนี้ดังกล่าวล่วงหน้าจึงบังคับแก่กันได้ (ฎ.๕๘๒๘/๕๕,๗๘๕๕/๕๘)

ฎ.๒๘๘๗/๕๐ สัญญาจำนองระบุจำนวนเงิน ๑๘๖,๐๐๐ บาท แม้ข้อเท็จจริง
รับฟังได้ตามที่จำเลยให้การต่อสู้ว่า จำเลยกู้เงินโจทก์เพียง ๑๕๐,๐๐๐ บาท
ก็เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องชี้ขาดตัดสินให้จำเลยรับผิดในจำนวนหนี้เท่าที่มีอยู่
จริงและสิทธิของโจทก์ที่จะบังคับตามสัญญาจำนองซึ่งเป็นหนี้อุปกรณ์ก็
ย่อมมีอยู่เพียงเท่าที่จำเลยจะต้องรับผิดตามสัญญากู้เงิน สัญญาจำนอง
หาได้ตกเป็นโมฆะ (เนติ ๖๖)

**ฎ.๔ ๓๗๒/๔๕ ที่โจทก์นำดอกเบี้ย ๖๐,๐๐๐ บาท ที่จำเลยค้างชำระซึ่ง
เป็นดอกเบี้ยเกินอัตราผิดกฎหมายรวมกับต้นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ที่กู้ยืม
แสดงว่าโจทก์และจำเลยมีเจตนาที่จะแบ่งแยกการกู้เงินออกเป็นสองส่วน
คือ ๓๐๐,๐๐๐ บาท และ ๖๐,๐๐๐ บาท เฉพาะนิติกรรมกู้ยืมส่วนที่เป็น
ดอกเบี้ย ๖๐,๐๐๐ บาท เท่านั้นที่ตกเป็นโมฆะ ส่วนนิติกรรมการกู้ยืมใน
ส่วน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ยังคงสมบูรณ์อยู่ จำเลยจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็น
ประกันหนี้เงินกู้ในวงเงิน ๓๖๐,๐๐๐ บาท สัญญาจำนองดังกล่าวจึงมีผล
บังคับได้ตามจำนวนหนี้ประธานที่สมบูรณ์คือ ๓๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อโจทก์
บอกกล่าวบังคับจำนองแล้วโจทก์ก็ย่อมมีสิทธิบังคับจำนองในหนี้ส่วนนี้ได้**

(๔) ต้องระบุหนี้หรือ ส.ญ.ที่ค้ำฯ ไว้โดยชัดเจน (ม.๖๘๐ ว.๓)

- เริ่มใช้ กับ ส.ญ.ค้ำฯ ที่ทำตั้งแต่วันที่ ๑๒ ก.พ.๕๘(ฉ.๕๔๗๐/๓๘)

- ใช้กับ ส.ญ.ค้ำฯ ทุกกรณี

- โดยชัดเจน เช่น ส.ญ.กู้ยืมเงิน ระหว่างนายคำผู้ให้กู้กับนายแดง ผู้กู้ ฉบับลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐

(ฉ.๘๘๔๕/๕๖ ค้ำฯ หนี้ตามคำพิพากษาตามยอมก็ได้)

- ผู้ค้ำฯ จะได้รู้ว่าตนต้องรับผิดชอบในหนี้ใดบ้าง สมควรที่ตน จะเข้าค้ำฯ หนี้ทุกหนี้หรือไม่ (ฉ.๑๗๘๗/๔๘)

- ถ้าลงชื่อเป็นผู้ค้ำฯ ท้าย ส.ญ.ประธาน ผมเห็นว่าน่าจะถือว่าชัดเจน

- หนี้ที่มีอยู่ในเวลานี้ หรือ หนี้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ที่ให้หมายรวมถึง หนี้ที่มีอยู่ก่อน(อดีต) ก็ค้ำฯ ได้ (เทียบ ฉ.๒๘๕๖/๕๘)

- การจำนองก็อาจเป็นประกันหนี้ที่มีอยู่แล้วหรือหนี้ในอนาคตได้ ตาม ม.๗๐๗ ประกอบ ม.๖๘๑ (เนติ ๖๒)(เทียบ ฉ.๕๘๒๘/๕๕)

**(๕) คำฯ หนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไขต้องระบุ
วัตถุประสงค์การก่อหนี้+ลักษณะของมูลหนี้+
จำนวนเงินสูงสุดที่คำฯ+เวลาในการก่อหนี้ที่จะคำฯ
เว้นแต่คำฯ เพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราว
ไม่ระบุเวลาได้ (ม.๖๘๑ ว.๒(ใหม่))**

- เริ่มใช้ กับ ส.ญ.คำฯที่ทำตั้งแต่วันที่ ๑๒ ก.พ.๕๘

**- หนี้ในอนาคต เช่น คำฯ ส.ญ.เบิกเงินเกินบัญชี,
คำฯ ลูกจ้างเข้าทำงาน ฯ**

**- ผู้คำฯ จะได้รู้ว่าตนต้องรับผิดชอบอย่างน้อยเพียงใด
สมควรที่ตนจะเข้าคำฯ หนี้หรือไม่ (คือ รับผิด
อย่างมีขอบเขต รับผิดตามจำนวนที่ระบุไว้
รับผิดภายในระยะเวลาที่จำกัด)**

- ม.๓๐๓ นำ ม.๖๘๑ ใช้กับจำนองด้วยโดยอนุโลม

ฎ.๕๕๘๕/๔๘ จำเลยที่ ๒ ทำ ส.ญ.คำฯ ไว้ต่อโจทก์ ระบุ
ว่า จำเลยที่ ๒ ขอคำประกันหนึ่งของบริษัท ศ. ไม่ว่าหนึ้น
มีอยู่แล้วขณะทำสัญญาหรือที่จะมีต่อไปในภายหน้าด้วย
ดังนั้น แม้ ส.ญ.คำฯจะได้กระทำก่อนที่บริษัท ศ. เป็น
หนี้ธนาคาร แต่สัญญาคำประกันดังกล่าวมีผลผูกพันบังคับ
กันได้ และมีได้เป็นสัญญาที่ไม่เป็นธรรม เพราะขณะทำ
สัญญาจำเลยที่ ๒ ตกลงยินยอมเพื่อประกันความรับผิดชอบ
หนึ่งของบริษัท ศ. ที่จะเกิดในภายหน้าไว้ล่วงหน้าด้วย
ซึ่งย่อมมีผลบังคับกันได้ตาม ม.๖๘๑ ๖.๒

ฎ.๕๘๗ - ๘/๕๒ จำเลยที่ ๔ มีเจตนาอำพรางกันโจทก์
ในการที่โจทก์สมัครเข้าทำงานกับจำเลยที่ ๑ และยินยอม
อำพรางกันโจทก์ไม่ว่าจะทำงานกับจำเลยที่ ๑ ในหน้าที่
หรือตำแหน่งงานใด จึงเป็นการทำสัญญาอำพรางกันนี้
ในอนาคตกตาม ม.๖๘๑ ๖.๒ ซึ่งกฎหมายอนุญาตให้มีการ
ประกันได้ ดังนั้นเมื่อจำเลยที่ ๑ รับโจทก์เข้าทำงานและ
ต่อมาโจทก์ได้ก่อความเสียหายขึ้น จำเลยที่ ๔ จึงต้องรับ
ผิดต่อจำเลยที่ ๑ ตามสัญญาอำพรางกัน (ฎ.๑๖๘๐๔/๕๕)

**แนวฎีกาจะพิจารณาว่าลูกจ้างมีหน้าที่อะไรตามที่ค้ำฯ ถ้าลูกจ้าง
ทำการนอกเหนือไปจากหน้าที่ของลูกจ้าง ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ**

- ค้ำฯ ลูกจ้างตำแหน่งหัวหน้าช่างเครื่องไฟฟ้า แต่ลูกจ้างขับรถ

นายจ้างไปชนรถผู้อื่น ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๑๓๗๓/๑๓(ป))

- ค้ำฯ ลูกจ้าง หน้าที่ พนง.ขับรถ แต่ลูกจ้างนำไปเบิกค่ารักษา

พยาบาลซึ่งเป็นเอกสารปลอมไปขอเบิกเงิน ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ

(ฎ.๑๔๘๓/๒๗)

- ค้ำฯ ลูกจ้าง หน้าที่ พนง.ขายตัวและติดยา แต่ลูกจ้างขับรถ

โดยสารไปชนผู้อื่น ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๒๓๕๓/๒๗)

- ค้ำฯ จำเลยที่ ๑ เข้าทำงานเป็น รปภ. ธนาคาร แต่จำเลยที่ ๑

ไปหลอกเงินลูกค้าธนาคาร ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๕๗๒๐/๓๓)

ฎ.๑๕๐๑/๔๘ จำเลยคำประกัน ช. ในขณะที่ ช. มีตำแหน่งผู้ช่วยจัดโชว์สินค้า ไม่เกี่ยวกับการขายสินค้าของโจทก์ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับตัวเงินจากการขายสินค้า ซึ่งตามสภาพงานจะต้องมีทั้งสินค้าใหม่ๆ เงินที่ขายสินค้าหมุนเวียนผ่านมือไป อันมีลักษณะการทำงานแตกต่างไปจากการช่วยจัดโชว์สินค้าอย่างสิ้นเชิง งานตำแหน่งพนักงานขายสินค้าจึงถือได้ว่าอยู่นอกเหนือเจตนาและความมุ่งหมาย จะผูกพันตนของจำเลยตามสัญญาคำประกันในขณะที่เข้าทำสัญญาคำประกัน การที่ ช. ได้ทำความเสียหายแก่โจทก์ขณะอยู่ในตำแหน่งพนักงานขายสินค้าของโจทก์ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาคำประกันต่อโจทก์ (ฎ.๖๓๕๓/๔๗)

ฎ.๖๐๒๐/๕๑ เดิมโจทก์จ้างจำเลยที่ ๑ ในตำแหน่งพนักงานสินเชื่อ มีจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ คำประกันการทำงาน ต่อมาโจทก์ได้ทำสัญญาจ้างจำเลยที่ ๑ ใหม่ในตำแหน่งผู้จัดการ โดยมีจำเลยที่ ๔ จำนองที่ดินเป็นประกันการเข้าทำงาน อันเป็นการตกลงทำสัญญาจ้างกันใหม่ในตำแหน่งงานใหม่ที่มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นโดยไม่ปรากฏว่า จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้รู้เห็นให้ความยินยอมด้วย อีกทั้งตามสัญญาจ้างฉบับใหม่ก็ไม่ได้ระบุว่าที่ดินส่วนที่จำเลยที่ ๔ จำนองเป็นประกันการทำงานของจำเลยที่ ๑ ไว้แก่โจทก์นั้นเป็นการประกันเพิ่มเติมจากที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ คำประกันไว้เดิม อันเป็นข้อเท็จจริงที่แสดงเจตนาของโจทก์และจำเลยที่ ๑ ที่ให้บังคับตามสัญญาจ้างใหม่ และเป็นผลทำให้สัญญาจ้างจำเลยที่ ๑ ในตำแหน่งพนักงานสินเชื่อเดิมและสัญญาคำประกันเดิมที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ กระทำผูกพันไว้กับโจทก์สิ้นสุดลงไปแล้ว ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ ๑ ก่อให้เกิดความเสียหายในขณะทำหน้าที่ผู้จัดการของโจทก์ตามสัญญาจ้างใหม่ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามฟ้อง (เนติ ๖๓) (ฎ.๑๕๕๐๔/๕๓)

**ฎ.๑๘๗๘/๓๕ กรณีที่จำเลยที่ ๑ ผิดสัญญาเกี่ยวกับการใช้ทุน
ความเสียหายดังกล่าวเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นระหว่างจำเลย
ที่ ๑ ปฏิบัติราชการอยู่และอยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบตาม
สัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ ๓ จะต้องรับผิดชอบ (ฎ.๔๐๗๑/๓๓,
๒๗๓๖/๕๕, ๑๖๖๕๔/๕๕, ๑๓๕๖๓/๕๘, ๑๕๑๒๒/๕๘)**

**ฎ.๕๐๒๕/๓๗ ตาม ส.ญ. ข้อ ๘ ที่มีข้อความว่า “ ในระหว่างที่
ข้าพเจ้าได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาต่อหรือในระหว่างที่ข้าพเจ้า
กลับเข้าปฏิบัติราชการต่อไปตามที่กล่าวในข้อ ๕ ประพฤติ
ผิดวินัยจนถึงถูกไล่ออก ปลดออกหรือออกจากราชการข้าพเจ้า
ยินยอมชดใช้เงินและเบี้ยปรับ” นั้น มุ่งหมายถึงความประพฤติ
ของ พ. นับแต่วันทำสัญญาเป็นต้นไป มิได้มุ่งหมายถึงความ
ประพฤติในอดีตแต่อย่างใด การที่โจทก์ให้ พ. ออกจากราชการ
ก็เนื่องเพราะความประพฤติผิดวินัยของ พ. ซึ่งเกิดขึ้นก่อน
วันทำสัญญา ดังนั้นจึงไม่อาจถือได้ว่า พ. ผิดสัญญาดังกล่าว
เมื่อ พ. ไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญา จำเลยซึ่งเป็นผู้ค้ำประกัน พ.
จึงไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกัน**

(๖) ถ้าคำฯ ไม่จำกัดยอมคุ้มดอกเบี้ย ค่าสินไหมฯ ค่าภาระติดพันฯ (ม.๖๘๓)

- ถ้า ส.ญ.คำฯ ระบุจำกัดจำนวนว่า ยอมคำฯ ต้นเงินและดอกเบี้ยรวม

ทั้งอุปกรณ์แห่งหนึ่งทั้งสินตามสินเชื่อดังกล่าวให้แก่ธนาคารไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐

บาท หรือจำกัดเวลาไว้ ก็รับผิดตามที่จำกัดไว้ นั้น และไม่ต้องรับผิด

ดอกเบี้ยที่สูงกว่าหนี้ประธาน (ฎ.๓๓๔๗/๒๕, ๓๐๘๕/๔๔, ๘๗๑๒/๕๖)

- ถ้า ส.ญ.คำฯ ระบุจำนวนเงินที่คำฯ ว่างลอยๆ ผมเห็นว่าต้องรับผิดตามจำนวน

ที่ระบุและยังต้องรับผิดดอกเบี้ยจากต้นเงินที่ระบุ+ค่าสินไหมฯ+ค่าภาระติดพัน

- ถ้า ส.ญ.คำฯ ไม่ระบุจำนวนเงิน แต่ระบุหนี้หรือ ส.ญ.ที่คำฯ ว่างชัดเจน

(และกรณีที่ไม่ใช่การคำฯ หนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข) ผมเห็นว่าต้อง

รับผิดต้นเงินเต็มตามจำนวนหนี้หรือ ส.ญ.ที่คำฯ และยังต้องรับผิดดอกเบี้ย

จากต้นเงินเต็ม + ค่าสินไหมฯ + ค่าภาระติดพันฯ ด้วย

(ฎ.๕๐๐/๐๓, ๑๕๘๘/๓๓, ๓๕๒/๕๐, ๓๐๒/๔๕, ๑๓๔๖/๑๓, ๓๕๒๕/๓๑)

- จะระบุว่าค่าฯ ต้นเงินและดอกเบี้ยรวมกันทั้งสิ้นไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ก็ได้ ผู้ค่าฯ รับผิดชอบทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย ทั้งหมดก็ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท แต่ถ้าผู้ค่าฯ ผิดนัด ก็ต้อง รับผิดชอบในดอกเบี้ยผิดนัด ๗.๕ % ต่อปี ด้วย หรือระบุว่า รับผิดชอบเฉพาะต้นเงิน ผู้ค่าฯ ก็รับผิดชอบเฉพาะต้นเงิน แต่ถ้า ผู้ค่าฯ ผิดนัด ก็รับผิดชอบดอกเบี้ยผิดนัด ๗.๕ % ต่อปีด้วย

ฎ.๓๓๔๗/๒๕ ส.ญ. ค่าฯ มีข้อความว่า ผู้ค่าประกัน ยินยอมชำระหนี้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยรวมทั้งอุปกรณ์ แห่งหนี้ทั้งสิ้นตามสินเชื่อดังกล่าวให้แก่ธนาคารเป็น จำนวนไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการค้ำประกันอย่าง จำกัดจำนวน เมื่อรวมต้นเงินดอกเบี้ยและอุปกรณ์แห่ง หนี้แล้ว ผู้ค่าฯ รับผิดชอบไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (เนติ ๕๖)

(๗) ผู้ค้าฯ ย่อมรับผิดชอบเพื่อค่าฤชาธรรมเนียมความ (ม.๖๘๔)

หมายถึงค่าฤชาธรรมเนียมที่ ตน.ต้องใช้แก่ จน.ตามคำพิพากษา
ในกรณีที่ จน.ฟ้อง ตน.เพียงคนเดียว ถ้า จน.ไม่ได้รับชำระหนี้รวม
ทั้งค่าฤชาธรรมเนียม ผู้ค้าฯ ต้องรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมดังกล่าว
ตาม ม.๖๘๔ เว้นแต่โจทก์ฟ้องคดีโดยมิได้เรียกผู้ค้าฯ ชำระหนี้ก่อน

ฎ.๒๗๑๘/๑๕ การที่ศาลอุทธรณ์ให้จำเลยที่ ๒ (ผู้ค้าฯ)

ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ในฐานะที่จำเลยที่ ๒ เป็นผู้แพ้คดีแก่
โจทก์ตาม ป.วิ.พ.ม.๑๖๑ หาใช้กรณีใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย
ที่ ๑ (ตน.) อันจะอ้างเหตุไม่ทวงถามตาม ป.พ.พ. ม. ๖๘๔ ขึ้นเป็น
ข้อยกเว้นความรับผิดชอบ

คำำำ

(๘) ข้อตกลงที่เป็นโมฆะ (ม.๖๘๑/๑ (ใหม่),
๒๘๕/๑ (ใหม่))

- ข้อตกลงเฉพาะข้อที่ให้ผู้คำำำ ซึ่งเป็นบุคคล
ธรรมดาธิบดีคอย่างถูกหน้ร่วมเป็นโมฆะ

- ข้อตกลงที่ต่างจาก ม.๖๘๑ ๖.๑ ๖.๒ ๖.๓,
๖๘๖, ๖๘๔, ๖๘๘, ๖๘๘ เป็นโมฆะ